

SJ UTBILDNINGSKONTOR

AU nr IV samling

Dat 1. 6. 62

Arbets-
uppdelning
för

ÅNGLOKSKOLAN

Del

STALLTJÄNST

Operation

Hänvisning till

IV-19 Utsmörjning

AU nr VII-18

IV-21 Glasrörbyte

AU nr III-H-36

IV-22 Skötsel av belysning

AU nr III-L

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-1
		Dat 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	U t r u s t n i n g a v l o k	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Förarrhytten	Fönster, durk, rundpannan, skyddsglas, handtag, stolar, sidoskotten, skyffel, hammare, kvast, pyts Matskåp Upptorkning av olja
	Utvändigt	Sopning av gångbord och rund- panna, putsning av delar som personalen kommer i beröring med vid smörjning Ledstänger

Arbets-
uppdelning för ÅNGLOKSKOLAN

Del STALLTJÄNST

Operation Påeldning av kallt lok

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Kontroll

Under skorsten
Vattenstånd, kranar
Regulator
Omkastningsskruven
Damparna
Fallrost
Loket fastbromsat

Hjälpsotare

Stäng sotarventilen, tag bort
förbindelseröret
Rätt förskruvning
Koppla slangen, använd stege

Beskicka fyren

Rostytan täckes

Lägg på ved och trassel

Efter behov

Tänd på

Hjälpsotaren pådrages

Passa fyren

Sparsamhet med bränsle

Arbets-
uppdelning för Å N G L O K S K O L A N

Del STALLTJÄNST

Operation Fyrpassning

Instruktionsenhet

Viktiga steg	Nyckelpunkter
Vattenståndet	Rätt nivå
Panstrycket	3 kg under arbetstryck vid reservlok Övriga lok efter förhållandena; ev utgång osv
Sotaren tillsättes	Försiktigt (kondensvatten) Brännskador Nedrökning
Kontröll av fyren	Rätt läge för damparna Lagom kolmängd Stjärnventilerna
Skötsel av fyren då ånga användes för loktvättning	Små påeldningar växelvis vid sidor och mitt Lagom lufttillförsel och drag (Nedrökning undvikas härigenom)

Arbets-
uppdelning för ÅNGLOKSKOLAN

Del STALLTJÄNST

Operation Vatteninmatning

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Öppna vattenregeln

På tenderlok

Öppna vattenkiken

Öppna ångventilen

Se efter så någon ej skadas av ånga och vatten
Spolkiken stängd

Ställ in vattenkiken

Rätt läge (ljud, känsel)

Stäng injektorn

Ångventil och vattenkik samtidigt så att spillning undviks
Kontrollera tätheten

Stäng vattenregeln

Avstängning av injektorns matarventil

Snabbhet, skiftnyckel
Iakttag försiktighet
Brännskador

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-5
		Dat 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	P u t s n i n g	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Orientering	Lokordern Rätt lok
	Klargör för putsning	Fotogen, trassel, skrapa och borste Varningsskylt
	Hjulsidorna med koppelstänger	Renskrapa och avborsta Smutsen uppsamlas i därför avsedd låda Se upp för utskjutande och vassa delar
	Torka av	Med fotogen och trassel Noga
	Panna, hytt och tender	Med trassel och spillolja Putsa ej på fönstren Halka ej Undvik brännskador Se upp för kontaktledningen
	Gångbord, ledstänger och fot- steg	Avtorkas noga med torrt rent trassel
	Återställ	All materiel på sin plats

Arbets-
uppdelning
för

Å N G L O K S K O L A N

Del

S T A L L T J Ä N S T

Operation

T v ä t t n i n g

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Orientering

Lokordern, rätt lok
Skyddskläder

Klargör för tvättning

Rätt placering
Kontrollera oljebehållaren
Linda upp slangen
Kranarna stängda
Fastlås värmeledningens säker-
hetsventil med härför avsedd
speciell anordning
Kontrollera att pannan har fullt
glas vatten och minst 10 kg
tryck
Stäng hyttens taklucka, dörrar
och fönster
Töm storlagerboxarBespruta panna och tender med
oljaHalka
Trädgårdsspruta

Koppla ångrör

Från plattan till aggregatet
och från loket till plattan
Rätt nyckel, tätning

Koppla vattenslang

Från plattan till aggregatet
Nyckel, tätning

Värmeledningsventilen öppnas

Trevägskranen
Brännskador

Vattenledningshuvudkran öppnas

Vattenpostnyckel

Starta aggregatet

Strålrörets riktning, kontakt-
ledning

Viktiga steg	Nyckelpunkter
Tvättning	Börja med lokets främre gavel, gå bakåt höger sida, vänd Gå över till vänster sida, sluta med bakre gaveln, vänd
Tvättningen avslutas	Spolplattan rensplas med varmt vatten från aggregatet Värmeledningens ventil stänges och låsanordningen för säkerhetsventilen borttages då trycket nedgått Vattenledningens huvudkran stänges
Återställ	Rengör aggregatet Vintertid inköres i frostfritt stall Sommartid övertäckes med presenning
Olja påfylls i storlagerboxar	Vattnet utsuges Vagnsolja

Arbets-
uppdelning
för

Å N G L O K S K O L A N

Del

S T A L L T J Ä N S T

Operation

S p o l t v ä t t n i n g a v h y t t e r

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Tag reda på vilket lok som
skall tvättas

Nr på stallplats

Tag fram duschsprutan, fyll
på 6-8 l ljumt vatten

Förvaras hos slfm

Tillsätt 200-300 gr tvättmedel

Prime DT från förrådet

Nedtag rep- och avsyningsblock,
statistikkort, oljekannor och
signalflaggor

Skydda sakerna för väta och
smuts

Golvet sopas, oljehylla och
smörjpress avtorkas

Vid ytterputs rengöres golv
och smörjpress medelst puts-
apparaten

Pumpa upp duschsprutan.
Duscha golv, tak, väggar och
rundpanna

Använd ansiktsskydd

Låt tvättmedellösningen verka
i 5-10 min

Under tiden rengör sprutan och
återställ den på sin plats

Spolning av hela hytten med
slangen från injektorn

Undvik el detaljer, använd
ansiktsskydd

Torr torka handtag, ledstänger,
stolsitsar, instrument, glasrö-
rens skyddsglas och oljehyllan

Torkdukar

Putsa fönster in- och utvändigt

Putsnings av glaset till strål-
kastare och buffertlyktor

Linnetrasor fuktade med sprit

Rep- och avsyningsblock, sta-
tistikkort, oljekannor och
signalflaggor återplaceras

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-8
		Dot 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	K o l g i v n i n g - k o l k r a n	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Orientering	Kolkran med motor, säkringar, manöverorgan, kolmått Omläggning för manuell drift
	Fyllning av kolmått	Måttet på trallan Struket mått (olycksfallsrisk) Slå sönder stora kol
	Sätt fast wirekroken i öglan på kolmåttet	Fara för avglidning
	Tryck in knappen "Upp" på motorskyddet	Se till att kranarmen ej vrider sig åt sidan
	Tryck in knappen "Stopp"	Då kolmåttet kommit ovanför kolbryggan Vrid ej kranarmen innan måttet kommit ovanför bryggan Fara för fasthakning under bryggans golv
	Placera loket rätt	
	Fäll ut landgången från kol- bryggan till lokets tak	Halkning, blåst, spillkol
	För över kranarmen med kol- måttet över lokets kolbox	Spillkol, rätt höjd, skydds- räcke
	Tryck in knappen "Ned" på motorskyddet	Sänk till rätt höjd
	För låshandtaget på kolmåttet uppåt tills måttet tömts	Rätt läge, spillkol, halkning, säkerhetskrok
	Stäng kolmåttets botten	Måttets handtag föres nedåt

Viktiga steg	Nyckelpunkter
Tryck in knappen "Upp" på motorskyddet	Rätt höjd, skyddsräcke
För tillbaka kranarmen med kolmåttet	Säkerhetskroken
Tryck in knappen "Ned" på motorskyddet	Sänk till botten
Fäll tillbaka landgången	
Rapportera kolmängden	Till lokpersonalen
Anmäl klart	Till lokpersonalen Högt och tydligt Kontrollera att personal och materiel ej skadas

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-9
		Dat 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	K o l g i v n i n g - b r y g g a	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Orientering	Skötsel av drivmotor Belysning
	Rätt placering	Rännan hinderfritt Förhindra kol att komma mellan lok och tender Märke
	Sänk rännan	Lagom så att kol ej faller på vattenluckor eller på marken
	Lägg på kol	Säkerhetskroka "Se upp" till lokps Tippa lugnt i lagom mängd (visas) Spill ej
	Höj rännan	Hinderfritt
	Uppgiv kolmängd till lokf	Rätt mängd Högt och tydligt
	Sopa bort ev spill å fotsteg, vattenluckor etc	Skada ej någon med nedfallande kol
	Klart till lokf	Högt och tydligt Hinderfritt
	Nedkörning av kolbaljor	Varsamhet Rätt placering, stopplack
	Fyllning av kolbaljor	Lagom mängd (visas) Slå sönder stora kol Vattna vid behov Spill ej
	Uppkörning av kolbaljor	Belastningen Gå ej bakom eller under upp- gående vagn

Arbets-
uppdelning för ÅNGLOKSKOLAN

Del STALLTJÄNST

Operation Vattengivning

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Loket stoppas

Märke

Sväng över vattenkastaren

Stå ej mellan vattenkastaren
och koltaget
Vattengivarens placering

Vattengivning

Öppna luckan
Undvik kol i vattenförråd,
öppna vattenregeln, stryp
vid behov, stäng i tid,
spill ej
Stäng luckan

Sväng tillbaka vattenkastaren

Rätt läge

Klart till lokföraren

Högt och tydligt
Hinderfritt

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-11
		Dat 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	S l a g g n i n g	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Rätt placering	Spill ej i graven Skilj stybb och slag
	Rendrag asklådan	Skyddsmask och glasögon, rätt redskap Klart signal för fällning av fallrost och skopa, högt och tydligt Rendrages från båda håll
	Öppna röskåpsluckan och asktratten	Sotaren Brännskador Stå på rätt sida
	Rengör	Rätt redskap Noga Brännskador
	Stäng röskåpsluckan	Tätning, regla växelvis
	Klart till lokf	Kontrollera att ps och material ej skadas
	Släck slag och sot	Akta slangen
	Uppkörning av slag	Rätt koppling, regel Stå ej under baljorna

Arbets-
uppdelning
för

Å N G L O K S K O L A N

Del

S T A L L T J Ä N S T

Operation

A s k d r a g n i n g

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Rätt placering av loket

Märke vid slaggraven

Giv klart till lokps för öppning
av skopor och dampar

Högt och tydligt

Spola med vatten

Vid behov
Brandrisk vid stark blåst
Nedrökning

Rendrag

Se upp för ånga och vatten
Skyddsmask och glasögon
Rätt redskap
Rätt fattning (handskador)
Rendrag från båda håll

Återställ

Redskapen på rätt plats

Klart till lokf

Högt och tydligt
Kontrollera att ps och red-
skap ej skadas

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-13
		Dat 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	S o t n i n g	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Rätt placering av loket	Märke vid slaggraven
	Giv klart till lokps för justering av "sotare" och eldstadsluckor	Högt och tydligt Sotaren pådrages Eldstadsluckorna och stjärn- ventilerna stängas
	Öppna sotskåpslucka, asktratt och rensluckor	Skyddsglasögon Skyddshandskar Se upp för rökpuffar Rätt redskap Vid behov gångbräda Iakttag försiktighet Brännskador, tångt utrymme
	Gör rent	Framdrag noga vid tubplåten Rengör gnistgallret Rätt redskap
	Stäng luckorna	Tätning, regla växelvis
	Återställ	Redskapen på rätt plats
	Klart till lokf	Högt och tydligt Kontrollera att ps och red- skap ej skadas

Arbets-
uppdelning
för

Å N G L O K S K O L A N

Del

S T A L L T J Ä N S T

Operation

P a n n s p o l n i n g

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Klargör för spolning

Rätt lok enl lokorder
Tag fram redskap, slangnyck-
lar, rensprötTag bort tvättpluggar och
rensluckor
SpolningErforderligt antal på fyrbox
och rundpanna
Kontrollera att pannan ej är
för varm
Placera vattenslangen i övers-
ta tvätthålet, drag på vatten
Rensa noga, särskilt över
bottenringenSätt i pluggarna och rens-
luckornaRengöres, smörjes
Drag lagom hårt (visas)Rengöring och smörjning av
glasrör

Rapportera erforderlig rep

Ompackning av regulator

Lossa glander, tag bort gammal
packning, skrapa rent, lägg i
ny packning, drag fast glandret
jämnt
Använd rätt verktyg

Fyll vatten

Lägsta tillåtna

Sätt i återstående plugg

Rengöres och smörjes

Fyrboxen

Rostyta, valv, säkerhetsplugg
Borttag tubhattar

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-15
		Dat 1.6.62
Arbets- uppdelning för	Å N G L O K S K O L A N	
Del	S T A L L T J Ä N S T	
Operation	T u b s o t n i n g	
Instruktionsenhet		
	Viktiga steg	Nyckelpunkter
	Tag del av lokorder	Utgående lok Spollok
	Kontrollera luftkompressor	Tillräckligt tryck
	Tag fram redskap	Rätt lampa (med rör) Slang, spröt, bräda, hammare, raka
	Klargör loket för sotning	Täck eldstadshålet, öppna sotskåpsluckan Avkroka och nedlyft gnistgaller Ställ vid behov in sotaren Stäng damparna
	Sota	Förhindra brännskador För sprötet genom tuberna Drag ej på luft förrän sprötet förts in Använd skyddsmask och avsedda glasögon
	Rengör främre tubplåten, blästerröret, gnistgaller i röskåp och skorsten	Skada ej tuber och blästerrör Arbeta så att smuts ej faller ned i röret Anmäl ev rep
	Rengör tub, plåt och valv	Tubhattar Varsamhet med valv
	Återställ	Gnistgaller och luckor i rök- skåpet Stora luckan och asktrattluckan, sotaren, redskapen på rätt plats

Arbets-
uppdelning
för

Å N G L O K S K O L A N

Del

S T A L L T J Ä N S T

Operation

V a l v m u r n i n g

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Orientering

Olika valvtyper: Murat valv (småsten) äldre typ, numera sällan förekommande
Valv av formtegel, självbärande med och utan slutsten
Senare sorten utan slutsten användes numera till största delen å SJ-lok
Järn för upphängning av bärestenar
Knaster på vilka dessa järn vilar

Rivning

Klargör

Raka, sladdlampa, spolslang, murarhammare
Spola för undvikande av damning

Riv ned valvet

Med rakan utifrån
Vid behov kryp in i fyrboxen och tag ned återstoden
Använd murarhammaren
Trångt utrymme, vassa kanter

Rengör

Vid tubplåten samt knastren
Raka ut genom fallrosten

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-16	forts.
		Dat 1.6.62	
Viktiga steg	Nyckelpunkter		
<u>Uppsättning av valv av formtegel utan slutsten</u>			
Klargör	Formtegel av rätt sort Rundjärn, rätt längd Stöttor för bärstenar Murarhammare, sladdlampa, tennslägga		
Lägg upp bärjärnen	På knastren		
Häng upp bärstenarna	Höger- och vänstersten "Haksten" längst fram Hacka vid behov ur för knastren med hammaren Stötta upp Iakttag försiktighet, krossskador		
Lägg upp takstenarna	De främre, med urtag, är höger- och vänstersten		
Kontroll	Fogarna täta Om ej, knacka lätt ned tennsläggan så att valvet "sätter" sig		
Återställ	Material och verktyg på sin plats		

Arbets-
uppdelning
för Å N G L O K S K O L A N

Del STALLTJÄNST

Operation Nedtagning och uppsättning av trattgnistsläckare

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Orientering

Sker i allmänhet i samband med tubsotning eller vid underhållsarbeten å blästerkonan
Konstruktion: Tratt av plåt samt en cylindrisk plåtmantel
Båda perforerade med på tvären avlånga hål
Tratten utgöres av två halvor, sammanhållna med kilar eller bultar

Nedtagning

Öppna sotskåpsluckan

Hammare
Vid varmt lok sotaren pådragen

Lossa bultarna eller kilarna, som sammanhålla halvorna

Hammare eller skiftnyckel
Brännskador

Lyft ned halvorna

Täck över blästerkonan
Hakarna i skorstenens underkant avkrokas
Varmt och trångt utrymme (bränn- och klämskador)

Erforderlig rep genom utbyte av skadade detaljer eller lappning och svetsning

Uppsättning

Häng upp halvorna

Större basen uppåt
Hakarna i rätt spår å skorstenens underkant

Arbets-
uppdelning
för Å N G L O K S K O L A N

Del STALLTJÄNST

Operation Översyn av rostyta

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Orientering

Översyn sker i allmänhet vid pannspolning
Även då fel å rostyten enl rep blocket finnes

Konstruktion

Olika anordningar av rostytor:

Lutande och vågrätt rostyta,
fallrost

Olika typer av roster:

Kokillgjutna roster (äldre typ)

Ormroster (vanligast)

Bärjärn och vinkeljärn

Syning

Sladdlampa (vid kallt lok)
Roststavar saknas
Bristfälliga roster (utbrända,
avslagna eller krokiga)
Kontrollera bärjärn, vinkel-
järn och fallrost
Rapportera ev reparatörsarbe-
ten

Utbyte av roster vid kallt lok

Klargör

Sladdlampa, tång, mejsel,
tennslägga, roster av rätt sort

Tag ev ned täckringen

Se AU nr III-E-45

Viktiga steg	Nyckelpunkter
Kryp in i fyrboxen	På rätt sätt, trångt utrymme, vassa kanter Materielet tidigare instoppat
Borttag bristfälliga roster	Med tång
Gör rent	Med mejseln
Lägg dit nya roster	Rätt sort Klacken mot bärjärnet Breda sidan uppåt, vid behov slå med tennsläggan så rost- staven går ned ordentligt
Återställ	Verktyg och material på rätt- plats
<u>Utbyte av roster vid varmt lok</u>	
Klargör	Specialtång med långa skänklar Lång specialmejsel Roster av rätt sort
Borttag bristfälliga roster	Med tången, vid behov bryt med mejseln Sotaren pådragen, undvik brännskador
Lägg dit nya roster	Med tången Stöt vid behov om staven ej går ned Klacken mot bärjärnet Breda sidan uppåt
Återställ	Stäng sotaren och eldstads- lucka Verktyg på rätt plats

Arbets-
uppdelning Å N G L O K S K O L A N
för

Del S T A L L T J Ä N S T

Operation P e r i o d s m ö r j n i n g

Instruktionsenhet

Viktiga steg

Nyckelpunkter

Orientering

Måndag - Torsdag
Den på veckodagsskylten under-
strukna dagen

Klargör för smörjning

Läs avsyningskortet ev anslag
Smörj loken i den ordning de
skall gå ur stall
Rätt olja och smörjfett av
rätt temp
Smörjspruta, skiftnyckel,
spilloljekärl, mätsticka, vid
behov handlykta

Drag och påfyll fettkopporna
för KK-pumpens luftcylinder

Avstängningskiken i rätt läge
Kratos nr 2. Glöm ej att stänga
kiken sedan fettet nedtryckts

Sug ur vatten och fyll på olja
i underboxarna, oljerummen i
boggie eller löpaxlarnas över-
boxar

Underboxarnas tätning kontrol-
leras
Vagnsolja, 15 mm från lådans
övre kant

Fyll på oljekopporna för kop-
pelstängernas ledbultar,
omkastningsaxel, boggicentra
och glidklotsar på lok och
tender, bromsrörelse, fjäder-
balanser och flodinsventilen

Vagnsolja, ledbultarna
5 mm under smörjnippelns kant

SJ UTBILDNINGSKONTOR		AU nr IV-20	forts.
		Dat 1.6.62	
Viktiga steg	Nyckelpunkter		
<p>Direktsmörj boggiens pendel-länkar, fjäderbalansernas bultar, fjäderlänkar, lederna till hävarmsrörelsen och spärranordningen för smörjpump eller smörjpress, lederna i länkrörelsen för utblåsningsventiler, lederna i hävarmsrörelsen för fallrost och asklådans skopor, buffertar, koppel och dragkroksstyrningar</p>	<p>Vagnsolja Fjäderbalansernas bultar om ej olje- eller fettkopp, finnes Buffertar, koppel och dragkroksstyrningar vid behov</p>		
<p>Direktsmörj eller fyll på fettkopporna för smörjning av bromsrörelsen</p>	<p>En gång per månad</p>		
<p>Direktsmörj inre rörelsen hos Dicker & Werneburgs smörjpress</p>	<p>Lyft upp locket ovanpå skruven</p>		
<p>Påfyll cylinderolja i oljebehållaren till smörjpumpen för smörjning av luftpumpen</p>	<p>Kontrollera att silen är ren. Avtorka synglasat. Fyll ej mer än att nivån syns i glaset. Fastsätt pluggen ordentligt Iakttag renlighet</p>		
<p>Smörj turbogeneratorns regulatorer och huvudlager</p>	<p>Regulatorlagret var 50:de drifttimme med tjockflytande olja. Huvudlagret var 100:de drifttimme med kullagerfett SKF-28 eller motsvarande kvalitet</p>		
<p>Drag fettkopporna på fjäderbalanserna</p>			
<p>Kontrollera smörjnålarna</p>	<p>Felfria, lätt rörliga, rätt dim enl Str 455 D:97</p>		
<p>Kontrollera smörjvekarna</p>	<p>Felfria, rätt utförda, rätt antal garn enl Str 455 D:104</p>		
<p>Anteckna på avsyningskortet</p>	<p>Plats, datum, kl, signatur</p>		

SJ UTBILDNINGSKONTOR		forts.
		AU nr VI-10
		Dat 1.6.62
Viktiga steg	Nyckelpunkter	
<p>Loks gynnsammaste hastighet</p>	<p>Varje loktyp är konstruerat att lämna bästa arbetsutbyte vid den hastighet, som loket i allmänhet är avsett att ha. Effekten ökar med hastigheten, dock endast till en viss gräns. Blir hastigheten alltför stor, blir nämligen det motstånd, som uppstår då ångan strömmar genom kanalerna, så stort, att effekten minskar</p>	